

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Muzyka kościelna na ziemiach polskich
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Church music in the Polish lands
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr Dariusz Smolarek
---	-------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30 + 30	V, VI	3 + 3

Wymagania wstępne	Bardzo dobra znajomość form i gatunków muzycznych, liturgii Kościoła Zachodniego, ogólna wiedza o historii Polski
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Ukazanie muzyki kościelnej w kształtowaniu polskiej kultury. Przedstawienie wpływu Kościoła i liturgii na formowanie gatunków muzycznych, a także ich zastosowanie w liturgii, paraliturgii, nabożeństwach na przestrzeni wieków i w poszczególnych okresach historycznych. Wskazanie przykładów repertuaru muzyki kościelnej oraz kompozytorów ją tworzących.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie dziejów muzyki kościelnej na ziemiach polskich.	K_W04
W_02	Opisuje różne aspekty dziejów muzyki kościelnej na ziemiach polskich	K_W08
W_03	Prezentuje wiedzę o miejscu polskiej muzyki kościelnej we współczesnym życiu kulturalnym	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Dokonuje oceny zjawisk historycznych i współczesnych mających wpływ na dzieje muzyki kościelnej na ziemiach polskich	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Dysponując wiedzą z zakresu muzyki kościelnej na ziemiach polskich jest gotowy do podjęcia aktywności zawodowej na współczesnym rynku pracy konkurując z innymi specjalistami.	K_K03
K_02	Uznaje znaczenie muzyki kościelnej na ziemiach polskich i związanej z nią refleksji muzykologicznej dla kształtowania się kultury	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Definicje i rozróżnienia: muzyka religijna, muzyka kościelna, muzyka sakralna, muzyka liturgiczna. Aspekt liturgiczny muzyki kościelnej – tło historyczne. Miejsca i ośrodki wykonywania muzyki kościelnej. Pojęcie ziemie polskie: zakres czasowy i terytorialny. Gatunki muzyki kościelnej: formy i style w zależności od epoki i funkcji: chorał gregoriański i postgregoriański, pieśń – hymn – pieśń nabożna, utwory muzyki wielogłosowej (a cappella, wokalnie-instrumentalna, instrumentalna). Kompozytorzy muzyki kościelnej (okresy historyczne (twórcy polscy, obcy działający w Rzeczypospolitej, utwory importowane). Muzyka kościelna jako muzyka użytkowa (liturgia, paraliturgia, nabożeństwa, miejsca kultu). Teksty muzyki kościelnej i ich autorzy.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01 W_02 W_03	Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy	Egzamin ustny	Protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Dyskusja	Egzamin ustny	Protokół

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (np. prace cząstkowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez studenta na zajęciach.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student potrafi bezbłędnie operować pojęciami dotyczącymi gatunków, form i stylów muzycznych muzyki kościelnej. Potrafi bezbłędnie umieszczać poszczególne gatunki i formy utworów w określonych epokach, okresach liturgicznych, przyporządkować je do określonej części liturgii (Msza św., Oficjum brewiarzowe), paraliturgii, nabożeństwa. Student zna polskich kompozytorów muzyki kościelnej, a także twórców (źródła) tekstów. Potrafi wymienić wiele ośrodków wykonywania i funkcjonowania muzyki kościelnej i wskazać na zachowane źródła.
Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student potrafi z małymi błędami operować pojęciami dotyczącymi gatunków, form i stylów muzycznych muzyki kościelnej. Potrafi niezbyt ściśle umieszczać poszczególne gatunki i formy utworów w określonych epokach, okresach liturgicznych, przyporządkować je do określonej części liturgii (Msza św., Oficjum brewiarzowe), paraliturgii, nabożeństwa. Student zna w ograniczony sposób polskich kompozytorów muzyki kościelnej, a także twórców (źródła) tekstów. Potrafi wymienić kilka ośrodków wykonywania i funkcjonowania muzyki kościelnej bez wskazania przykładów zachowanych źródeł.
Ocena dostateczna	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student potrafi z błędami operować pojęciami dotyczącymi gatunków, form i stylów muzycznych muzyki kościelnej. Potrafi pobieżnie umieszczać poszczególne gatunki i formy utworów w określonych epokach, okresach liturgicznych, niezbyt ściśle przyporządkować je do określonej części liturgii (Msza św., Oficjum brewiarzowe), paraliturgii, nabożeństwa. Student zna małą liczbę polskich kompozytorów muzyki kościelnej, a także twórców tekstów. Nie potrafi wymienić ośrodków wykonywania i funkcjonowania muzyki kościelnej oraz przykładów zachowanych źródeł.
Ocena niedostateczna	Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student błędnie operuje pojęciami dotyczącymi gatunków, form i stylów muzycznych muzyki kościelnej. Nie potrafi umieszczać poszczególnych gatunków i form utworów w określonych epokach, okresach liturgicznych, i przyporządkować ich do określonej części liturgii (Msza św., Oficjum brewiarzowe), paraliturgii, nabożeństwa.

	Student nie zna polskich kompozytorów muzyki kościelnej, a także twórców tekstów. Nie potrafi wymienić ośrodki wykonywania i funkcjonowania muzyki kościelnej oraz przykładów zachowanych źródeł.
--	---

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30 + 30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

Do realizacji przez studenta zaleconych działań w ramach pracy indywidualnej zalecane są następujące pomoce naukowe, które student ma obowiązek zorganizować we własnym zakresie: notatnik lub laptop do sporządzania notatek. Uczelnia zapewnia dostęp do następujących pomocy naukowych: wydruki materiałów niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych, dostęp do biblioteki, fonoteki i wybranych internetowych platform naukowych z literaturą naukową, bezpłatny dostęp do Internetu na terenie kampusu (zgodnie z obowiązującymi na Uczelni procedurami), dostęp do sprzętu audio (odtwarzacz płyt CD – w wybranych salach).

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Historia muzyki polskiej, red. S. Sutkowski, t. 1, część 1: J. Morawski: Średniowiecze do roku 1320, Warszawa 2006; część 2: K. Morawska: Średniowiecze 1320-1500, Warszawa 1998; t. 2: K. Morawska: Renesans 1500-1600, Warszawa 1994; t. 3, część 1: B. Przybyszewska-Jarmińska: Barok, część 1: 1595-1696, Warszawa 2006; część 2: A. Mądry: Barok, część 2: 1697-1795, Muzyka religijna i jej barokowy modus operandi, Warszawa 2013; t. 4: A. Nowak-Romanowicz, Klasycyzm 1750-1830, Warszawa 1995; t. 5: Z. Chechlińska: Romantyzm 1795-1850, Warszawa 2013. I. Pawlak, Muzyka liturgiczna po Soborze Watykańskim II w świetle dokumentów Kościoła, Lublin: Wydawnictwo Polihymnia 2000. B. Bodzioch, Cationale ecclesiasticum na ziemiach polskich w XIX i XX wieku, Lublin: Wydawnictwo Polihymnia 2014. R. Pośpiech R., Bożonarodzeniowa muzyka na Jasnej Górze w XVIII i XIX wieku, Opole 2000. R. Pośpiech, Muzyka wielogłosowa w celebracji eucharystycznej na Śląsku w XVII i XVIII wieku, Opole 2004. P. Wiśniewski, Teoria i praktyka muzyki kościelnej. Tradycja i współczesność. Liturgia Sacra. Liturgia - Musica - Ars, (2018), s. 295-300. S. Dąbek, Wielogłosowy repertuar kancjonałów staniąteckich, Lublin 1997. S. Dąbek, Twórczość mszalna kompozytorów polskich XX wieku, PWN: Warszawa 1996.
Literatura uzupełniająca
R. Pośpiech, Liturgiczne źródła muzyki bożonarodzeniowej, Liturgia Sacra 1:1995 n. 3-4, s. 171. S. Dąbek, Twórczość litanijna Stanisława Moniuszki i jej konteksty, Wydawnictwo Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina: Warszaw 2011. A. Patalas, Życie muzyczne w klasztorach dominikańskich w dawnej Rzeczypospolitej. Musica Iagellonica: Kraków 2016. M. Bebak, Franciszek Lilius. Życie i twórczość na tle epoki, Musica Iagellonica: Kraków 2018. M. Walter-Mazur, Figurą i fraktem. Kultura muzyczna polskich benedyktynek w XVII i XVIII wieku, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk: Poznań 2014. Monografia zespołu muzycznego oraz katalogu muzykaliów klasztoru ss. Benedyktynek w Staniątkach, red. M. Konik. Musica Iagellonica: Kraków 2016. Hasła imienne muzyków w: Encyklopedia muzyczna PWM. Część biograficzna, t. 1-11, red. E. Dziębowska. Polskie Wydawnictwo Muzyczne: Kraków 1979-2012. OPRACOWANIA ŹRÓDŁOWE (nuty, nagrania) - edycje: Jasnogórska Muzyka Dawna. Musica Claromontana (Remigiusz Pospiech) http://www.jasnagora.com/muzykadawna . Fontes Musicae in Polonia (T. Jeż); Seria C: źródłowo-krytyczne edycje muzykaliów: http://fontesmusicae.pl/fontes-pl ;